

data: 01.02.2022

L. dz. ....

RPW/1423/2022 P
Data: 2022-02-01 DRMG

GZDiZ.ZR.6304.2.37.2022.JR.580

Gdańsk, 21.01.2022 r.

Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańsk

ul. Żaglowa 11
80-560 Gdańsk

Dot. warunków technicznych do projektowania zadania : „Zagospodarowanie Jaru Sikorskiego w Gdańsku”.

W odpowiedzi na Państwa wniosek w powyższej sprawie, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni przekazuje następujące wytyczne i zalecenia:

1) zakres: Jar Sikorskiego, dz. nr 2/118, 2/116, 2/25, 2/219 obręb 712 (212S) oraz dz. nr 622/16, 620/3, 622/6, 625/14, 619/15, 619/6 obręb 303

2) dzielnica: Chełm

1. wytyczne ogólne:

- Zagospodarowanie terenu należy projektować w oparciu o istniejącą zieleń oraz warunki terenowe i siedliskowe. Należy zachować naturalny charakter przestrzeni oraz zminimalizować ingerencję w istniejącą szatę roślinną.
- Rozwiązania projektowe należy projektować w oparciu o Standardy projektowe i katalog nawierzchni Gdańska oraz o Poradnik projektowania przestrzeni zabaw, dostępne na stronie GZDiZ.
- Należy uwzględnić zasady projektowania uniwersalnego, zgodnie z przyjętymi Standardami dostępności, zapewniając możliwość korzystania z terenu także osobom o szczególnych potrzebach, w tym osobom o ograniczonej sprawności ruchowej oraz Zarządzenie Prezydenta Miasta Gdańsk z nr 1621/17 z dnia 5 września 2017 r. w sprawie wprowadzenia standardów technicznych oraz wytycznych w zakresie projektowania systemu prowadzenia osób niewidomych w rejonie przejść dla pieszych na terenie miasta Gdańsk.
- Zaleca się gromadzenie wód opadowych w celu ich późniejszego wykorzystania.

2. ustalenia MPZP:

- Teren objęty Ogólnomiejskim Systemem Terenów Aktywnych Biologicznie (OSTAB).
- 25% powierzchni biologicznie czynnej należy przeznaczyć na zadrzewienia.
- Lokalizowanie zieleni w formie grup drzew i krzewów.
- Zastosowanie nawierzchni półprzepuszczalnej do utwardzenia ciągów pieszych.
- Na skarpach zaleca się wprowadzenie płożących się krzewów w celu stabilizacji powierzchni gleby.
- Zalecana lokalizacja ciągów pieszych, zgodnie z rysunkiem planu.
- Nowo wprowadzane zadrzewienia i zakrzewienia winny być zgodne z miejscowymi warunkami siedliskowymi.
- Wzdłuż granicy z węzłem integracyjnym i Trasą P-P ukształtować zadrzewienia i zakrzewienia w formie ekranów izolujących, pochłaniających zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.
- Projekt zagospodarowania terenu powinien ustalić czynne i bierne środki ochrony przed uruchomieniem procesów erozyjnych.
- Zagospodarowanie terenów o dużych spadkach wielopiętrową zielenią.

3. funkcja:

- Miejsce integracji społeczności lokalnej, dostosowane do potrzeb wszystkich grup odbiorców: dzieci, młodzieży, dorosłych, osób starszych, w tym osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami ruchowymi.
- Należy zaprojektować strefę rekreacji oraz strefę dającą możliwość wyciszenia, dedykowane zarówno dorosłym jak i dzieciom.

4. krajobraz / charakter przestrzeni:

- Należy utrzymać jar w naturalnym charakterze, wykorzystując jego funkcję retencyjną w programie rekreacyjnym.
- Należy ograniczyć do minimum ingerencję w istniejące ukształtowanie terenu, aby zachować jego istniejący charakter.
- Należy maksymalnie zachować powierzchnię biologicznie czynną.

5. ścieżki i nawierzchnie:

- Zaleca się rezygnację z utwardzenia ciągu pieszego i zastosowanie nawierzchni półprzepuszczalnej dostosowanej do korzystania przez pieszych, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, rowerzystów, rolkarzy jak i obsługi technicznej. W przypadku zastosowania nawierzchni betonowej należy zaprojektować ciąg kostki betonowej wieloformatowej z licem z kruszywa w jasnej kolorystyce, w ciepłych odcieniach.
- Przebieg ciągów pieszych należy zaprojektować w oparciu o analizę kierunków przemieszczania się ludzi, uwzględniając wszystkie potencjalne kierunki ruchu i połączenia oraz istniejącą zielenią wysoką. Należy zwrócić uwagę na istniejące przeđepty wprowadzając wymagane połączenia lub zagospodarowanie, które zabezpieczy przed powstawaniem nowych.
- Przy projektowaniu ciągów komunikacyjnych i innych nawierzchni utwardzonych należy unikać barier przestrzennych, takich jak progi, uskoki i wysokie obrzeża.
- Należy zachować minimalną szerokość głównych ciągów pieszych 2,4 m w świetle przejścia z dopuszczeniem miejscowych przewężeń.
- W miejscach połączeń i skrzyżowań ścieżek należy wprowadzić wyoblenia/fazowanie w celu uniknięcia powstawania przeđeptów.
- Pod ewentualnymi urządzeniami zabawowymi i rekreacyjnymi należy zastosować nawierzchnię bezpieczną. Należy wykorzystywać nawierzchnie naturalne. Zaleca się łączenie różnego rodzaju nawierzchni. Rekomenduje się zastosowanie zmiękczonego zrębków drewnianych w strefie bezpiecznej urządzeń w połączeniu z nawierzchnią dojazdu.
- Nie dopuszcza się stosowania nawierzchni syntetycznych.
- Należy zapewnić komfort dojścia i dojazdu do wszystkich ewentualnych urządzeń oraz komfortową nawierzchnię strefy bezpiecznej. Należy unikać tworzenia barier przestrzennych pomiędzy nawierzchnią ścieżek a nawierzchnią pod urządzeniami zabawowymi i rekreacyjnymi, zapewniając łatwy dostęp do urządzeń osobom niepełnosprawnym oraz o ograniczonej sprawności ruchowej. Dojścia do stref zabawowych należy zaprojektować z nawierzchni gwarantujących zachowanie komfortu i trwałości np. gliniasto-żwirowej lub z elementów drewnianych.
- Ścieżkami należy połączyć wszystkie projektowane elementy, tak aby nie wymuszać na użytkownikach przeđeptywania zieleni.

6. mała architektura:

- Zastosowane elementy małej architektury powinny charakteryzować się wysoką trwałością, odpornością na warunki atmosferyczne oraz uszkodzenia mechaniczne np. elementy z drewna egzotycznego.
- Sugeruje się zaprojektowanie indywidualnych, spójnych kompozycyjnie elementów małej architektury w postaci np. ławek, krzeseł, leżaków, stojaków rowerowych, koszy na śmieci, stanowiących o identyfikacji miejsca.
- Ilość i forma urządzeń stanowiących wyposażenie terenu zieleni powinna być dostosowana indywidualnie do charakteru miejsca, planowanych funkcji oraz preferencji użytkowników. W odniesieniu do elementów małej architektury dobrą praktyką jest utrzymanie jednolitego stylu rozwiązań i materiałów konstrukcyjnych wszystkich elementów małej architektury na danym

obszarze. Przedmiotowy teren graniczy z pętlą tramwajową przy ul. Witosa, z której korzysta duża część mieszkańców dzielnicy Chełm.

- W przypadku podjęcia decyzji o projektowaniu terenu zieleni z wykorzystaniem standardowych/katalogowych elementów małej architektury, należy użyć wzorów odpowiednich dla dzielnicy, po które należy zwrócić się do Działu Rozwoju Przestrzeni Publicznej na adres [gzdziz-pp@gdziz.gda.pl](mailto:gzdiz-pp@gdziz.gda.pl), na etapie projektu budowlanego.
- Ławki, stojaki i kosze należy lokalizować na nawierzchni utwardzonej, w szerokości ścieżki przy zachowaniu minimalnego światła przejścia 1,5m lub w utwardzonych kieszonkach.
- Kosz na śmieci należy lokalizować w odległości min. 1,5 m od siedzisk.
- W obrębie kieszonki na ławkę przy ciągu pieszym należy zaprojektować miejsce na wózek, oddalone od kosza na odpadki, sugeruje się lokalizację miejsca na wózek po drugiej stronie ławki niż kosz.
- Zaleca się zaprojektowanie ławek przy ewentualnych urządzeniach zabawowych i rekreacyjnych dla małych dzieci oraz osób niepełnosprawnych. Należy je sytuować w sposób, który umożliwi obserwację podopiecznych przez opiekunów oraz stworzy warunki do nawiązania relacji społecznych.
- Należy przewidzieć miejsca usytuowania tablic regulaminowych i informacyjnych oraz zaproponować system oznaczeń dla osób niewidomych i niedowidzących. Po wzory tablic należy zwrócić się do Działu Rozwoju Przestrzeni Publicznej na adres [gzdziz-pp@gdziz.gda.pl](mailto:gzdiz-pp@gdziz.gda.pl), na etapie projektu budowlanego.
- Zaleca się wprowadzenie domków dla ptaków, jeży i owadów.
- Indywidualne elementy małej architektury wymagają zaopiniowania w Dziale Rozwoju Przestrzeni Publicznej GZDiZ.

7. schody terenowe:

- W przypadku konieczności wprowadzenia schodów terenowych, należy je wykonać z prefabrykowanych bloków betonowych o podwyższonej estetyce. Bloki powinny posiadać wcięcie w podstawie i być układane na zakładkę.
- Schody należy wyposażyć w betonowy podjazd dla wózków, pozostawiając schody (poza podjazdem) o szerokości min 150cm. Szerokość najazdów powinna wynosić 30cm, szerokość przestrzeni między najazdami - 40cm. Najazdy i stopnie między najazdami należy wykonać z docinanych prefabrykowanych bloków betonowych.
- Podesty należy wykonać w nawierzchni chodnika albo ścieżki.
- Schody należy wyposażyć w barierki obustronne. Barierki należy zaprojektować jako stalowe ocynkowane, o prostym wzorze, malowane proszkowo na kolor RAL 7016 w wykończeniu mat struktura. Wzór barierki powinien być możliwie najbardziej zbliżony do wzoru barierki ukazanej w załączniku nr 1. Wzór należy zaopiniować w Dziale Rozwoju Przestrzeni Publicznej przesyłając na adres [gzdziz-pp@gdansk.gda.pl](mailto:gzdiz-pp@gdansk.gda.pl)

8. materiały (nawierzchnie, urządzenia):

- Elementy wyposażenia powinny być kształtowane z materiałów naturalnych tj. drewno liściaste, kamień, wiklina, itp. Zaleca się konstrukcję drewnianą, ewentualnie z drewna klejonego z elementami ze stali nierdzewnej, przepłotniami liniowymi.
- Strefy bezpieczne należy projektować z materiałów naturalnych, np. zmięczonych zrębków drewnianych, kory, trawnika, ewentualnie piasku.

9. urządzenia zabawowe i rekreacyjne:

- Zaleca się zaprojektowanie naturalnej przestrzeni zabaw, wtopionej w otaczający krajobraz w sposób organiczny, z zastosowaniem urządzeń zabawowych typowych oraz urządzeń 'niestandardowych' typu drewniane pale, drewniane równoważnie, hamaki itp.
- Należy zaprojektować przestrzeń rekreacji czynnej, w której urządzenia dostępne dla wszystkich przeplatają się z urządzeniami niedostępnymi dla niektórych grup użytkowników, co da możliwość wspólnej zabawy, pomimo różnych ograniczeń.
- Należy wprowadzić maksymalną liczbę urządzeń dających możliwość wspólnej zabawy wszystkim dzieciom niezależnie od stopnia ich sprawności. Urządzenia typowe należy dostosować poprzez np. wybór odpowiednich siedzisk, zachowanie wymaganych szerokości, sytuowanie na dogodnej wysokości.
- Należy zastosować kolorystykę palety ziemi w połączeniu z jednym, maksymalnie dwoma kolorami wiodącymi. Należy utrzymać kolor wiodący w jednej palecie barw (cieplej lub zimnej).
- Urządzenia rekreacyjne muszą posiadać certyfikaty PCA zgodnie z obowiązującymi normami.

10. ogrodzenie:

- Nie należy grodzić terenu jaru ani poszczególnych stref znajdujących się wewnątrz. W przypadku konieczności ogrodzenia, sugeruje się zastosowanie innych rozwiązań np. miejscowe wygrozdzenie zielenią.

11. zieleni:

- Przed przystąpieniem do wykonywania projektu należy sporządzić inwentaryzację zieleni oraz plan gospodarki drzewostanem.
- Należy wykonać operat dendrologiczny obejmujący szczegółową analizę oceny stanu fitosanitarnego istniejącego drzewostanu w granicach inwestycji.
- Należy ograniczyć do minimum ingerencję w istniejący drzewostan, aby zachować naturalny charakter terenu. Należy maksymalnie zachować istniejący drzewostan.
- Zagospodarowanie terenu należy zaprojektować w oparciu o zieleni istniejącą.
- Nasadzenia roślinne należy zaprojektować nawiązując do otaczającego krajobrazu, uwzględniając uwarunkowania środowiskowe, w tym ukształtowanie terenu, otwarcia widokowe, elementy do przesłonięcia itp. Projektowana zieleni powinna stwarzać wrażenie naturalnego zbiorowiska roślinnego. Z uwagi na duże zainteresowanie mieszkańców dzielnicy Chełm tworzeniem łąk kwietnych zasadnym byłoby wykonanie sianych łąk kwietnych.
- Zaleca się dobór gatunków w oparciu o inwentaryzację istniejących zbiorowisk roślinnych oraz o analizę roślinności potencjalnej dla tego terenu.
- Wprowadzając nowe nasadzenia zieleni wysokiej, średniej oraz niskiej należy zadbać o zachowanie różnorodności biologicznej, głównie poprzez oparcie się o gatunki rodzime, nie wprowadzanie gatunków obcych inwazyjnych oraz potencjalnie inwazyjnych, wprowadzenie gatunków przyjaznych owadom, ptakom oraz drobnym ssakom oraz zminimalizowanie powierzchni niskiego trawnika na rzecz wielogatunkowych powierzchni łąkowych.
- Trawniki powinny być odporne na wydeptywanie, czyli pokryte darnią z gatunków traw odpornych na wydeptywanie i suszę z udziałem spontanicznej roślinności lokalnej, podlegającej koszeniu kilka razy w roku.
- Rośliny powinny być dobrane w taki sposób, aby stwarzać możliwości łatwego i niskosztowego ich utrzymania.
- Na przedmiotowym terenie można stworzyć rabatę bylinową – miejsca obsadzone bylinami – roślinami wieloletnimi, często o zanikających na zimę częściach nadziemnych, w doborze i układzie zapewniającym ciągłość występowania ich cech dekoracyjnych przez cały okres wegetacji.
- Zastosowane krzewy powinny być łatwe w utrzymaniu.
- Nie należy wprowadzać gatunków obcych.
- Sugeruje się wykorzystanie elementów „żywej architektury” np. altany z wierzb.

12. Zabezpieczenie/ odwodnienie skarp:

- W przypadku konieczności wzmocnienia skarp i osuwisk, a także odwodnienia skarp, zaleca się stosowanie metod naturalnych, które nie naruszają walorów krajobrazowych jaru.

13. oświetlenie:

Przedstawiony plan sytuacyjny przedstawia zakres budowy ciągów komunikacyjnych i lokalizację urządzeń rekreacyjnych, które ze względów bezpieczeństwa oraz na potrzeby wydłużenia czasu eksploatacji zainstalowanych urządzeń – szczególnie w okresie jesienno-zimowym – wymagają budowy oświetlenia. W zakresie terenów Gminnych o warunki techniczne projektowania, wykonania i przekazania w użytkowanie oświetlenia wystąpić do GZDiZ, przedstawiając zakres planowanej inwestycji na aktualnym planie sytuacyjnym w zakresie połączenia do najbliższych oświetlonych ciągów komunikacyjnych.

W przypadku braku możliwości rozszerzenia realizacji inwestycji w ramach przedstawionego zadania, zdaniem Działu Energetyczno-Teletechnicznego, należy budowę oświetlenia przewidzieć do realizacji w ramach kolejnego etapu lub jako oddzielne zadanie inwestycyjne.

ZASTĘPCA DYREKTORA
ds. Zarządzania

Tomasz Wawrzonek

Załącznik nr 1. Sugerowany wzór barierki.

